

Maczelka Noémi

AZ INFORMATIKAI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK SZEREPE A ZENEI NEVELÉSBEN

2006. májusában egy sikeres pályázatnak köszönhetően Arion – tanulmányúton vettem részt Párizsban. A tanulmányút célja az volt, hogy a résztvevők megismerjék a GIPTIC (Groupe d'integration Pédagogique des Technologies de l'information et de la Communication) kutatócsoport, valamint a különböző országokból e workshop-ba delegált küldöttek otthoni munkáját. E vázlatos beszámolóban szeretném az olvasókat tájékoztatni néhány – számunkra is elérhető – lehetőségről, melyek hasznosak lehetnek a zenei nevelés terén végzett tevékenységünkben.

Az iskolai zeneoktatás helyzete Franciaországban sem jobb, mint nálunk, ami az oktatásra fordítható időkeretet illeti. Ami jobb, az a felszereltség: nem ritka a zenei tanterekben megfelelő mennyiségű és minőségű számítógép-használati lehetőség. (A hagyományos felszereltségről nem beszélve: természetes, hogy minden tanteremben van zongora, audio-vizuális eszközök, megfelelő mennyiségű szék, és elegendő tér.) Már a kisgyermek is használják a különböző zenei programokat, ezek a programok (vagy ehhez hasonlóak) nálunk is ismertek. Használatuk, elterjedésük bizonyára jóval nagyobb mértékű volna nálunk is, ha a képző intézmények és a gyakorlati helyek, iskolák megfelelő számítógépes kapacitással, ill. jól képzett és elegendő idővel rendelkező oktatóval, tanárral rendelkeznének. A megfelelő infrastruktúra és a tanárok megfelelő felkészültsége mellett azonban elengedhetetlenül szükség volna arra is, hogy egy számítógépes szakember rendszeresen segítséget nyújtson az oktatóknak a felmerülő kisebb-nagyobb problémáknál.

Magyarországon is rendelkezünk már számítógépes oktatóprogramokkal, ezek elterjedése azonban (és talán minőségük sem) mindig megfelelő. Az elkövetkező időkben mindenképp nagyobb gondot kell fordítanunk a tanárképzés alatt ezek megismertetésére.

Az internet fantasztikus lehetőségei nem csak az oktatási anyagok letöltésére használhatók, hanem az oktatási anyagok, ill. a megoldások továbbítására, személyre szabott oktatási stratégiák kidolgozására és továbbítására, mintegy távoktatásra, kommunikációs eszközként. Használatának megtanulása, az anyagok kidolgozása rengeteg időt igényel, de úgy gondolom, egyre

inkább megkerülhetetlen ahhoz, hogy az iskolában felvehessük a versenyt a médiák gyors, látványos és érdekes világával.

A francia közgondolkodás és a francia állam példamutató gondoskodása a kulturális intézményekről – különösen a jól szervezett, rendezett múzeumokról –, tette lehetővé olyan sajátos intézmények létrejöttét Párizsban, mint a Pompidou – központ, az ehhez tartozó IRCAM (Recherche et création musicales), vagy a Cité de la musique. Az IRCAM honlapján elérhetőek olyan anyagok (francia és egy kisebb része angol nyelven), melyek jól használhatóak a tanulás-tanítás folyamatában, ill. az ismeretterjesztésben, felnőttképzésben. Címe: www.ircam.fr/sites.html. Az akusztikusan létrejött hangok tulajdonságai, modulálhatósága, az elektronikus hangok megfigyelése mellett mód van a hangszerek hangjának megismerésére (a legnagyobb művészek játékának felidézésével) is. Ez az oldal jól használható az órákra való felkészülésként ill. egyéni munkák kijelölésére. (www.culture.gouv.fr/culture/orgue)

A cikk elején említett kutatócsoport (GIPTIC) honlapja is szolgál érdekességekkel, ingyenesen letölthető anyagokkal is. Legfőbb feladata, hogy kutatási eredményeit minél többen, több fajta iskolában és oktatási rendszerben használhassák:

http://crdp.ac-paris.fr/index.htm?url=d_tice/pratiques.htm

A Cité de la musique egy hatalmas épületegyüttes, mely magában foglal stúdiókat, ütő- és népi hangszerekkel berendezett zenei tanulólhelyiségeket, egy kiválóan rendezett hangszermúzeumot és egy imponálú nagyságú és feldolgozottságú médiatárat.

A stúdiókat és próbahelyiségeket a tanárok-tanulók, szülők-gyermekek díjtalanul használhatják. Itt a gyerekek zenei foglalkozásokon vehetnek részt, kreatív módon alkothatnak zenei területen, és ezeket az alkotásokat megtanulják rögzíteni is. Terápiás céllal is használták már a stúdiókat: nehezen nevelhető fiatalok próbálták ki itt képességeiket.

A médiatár (mediatheque.cite-musique.fr) webcímét beírva, rákereshetünk dokumentumra vagy zeneműre, és megjelenik előttünk az összes megtalálható írott és hangzó anyag, amely a keresett címmel kapcsolatos, a hangzó anyagból részletet is hallgathatunk. Tovább keresve megtekinthetjük a múzeumban az adott témához illő és megtalálható tárgyakat, hangszereket, ily módon otthoni számítógépünkről könnyen elkészíthetünk egy anyagot, ill. otthoni feladatként kiadhatjuk hallgatóinknak. Az oldal egyelőre franciául olvasható, de már készülnek az angol nyelvű megjelenésre is.

A következő oldalról elérhető sitok átfogják a francia zenei élet egészét, sok hasznos információ található rajtuk:

<http://www.cite-musique.fr/francais/services/annuaire/index.asp>

Multimédiás oldalak találhatóak a kortárszene köréből itt: www.cdmc.asso.fr (Centre de documentation de la musique contemporaine [CDMC])

Természetesen itthon is épült-épül néhány igen jó zenei oldal, a kortárszenei oldalak között nagyon jól hasznosítható a Bartók Rádió munkatársainak fantasztikus weboldala: A Magyar Rádió Kortárszenei Kincsestára: www.kincsestar.radio.hu/ktz. Kitűnően hasznosítható az oktatásban egyéni munka adására: szöveg, kép és hangzó anyag egy kattintással elérhető. A Kincsestár (www.kincsestar.radio.hu) ezen kívül is sok érdekességet nyújt látogatóinak, ezek egyike a hangrestaurálásról szóló oldal.

Érzésem szerint az internet használatára építő feladatok adásával a gyerekek sok mindent képesek lennének önállóan megtanulni, amit a hagyományos órai ismeretátadással esetleg unalmasnak, vagy érdektelennek találnak. A fiatalok órákat ülnek a gépek előtt a világhálón barangolva, ebből néhány percet bizonyára eltöltenének a feladatokkal.